

er Sagen, at disse Indtægter, „indtil anderledes bestemmes“, kunne opføres paa denne Maade, med andre Ord, at der skal raades over disse Indtægter, alt som man finder for godt efter de Beslutninger, hvortil man under Finanslovens Behandling nu bedst kan komme, altsaa fører dem ind under en virkelig Afgjørelse paa Finansloven. Det er jo ogsaa en bekendt Sag, at dette er Meningen hermed, ligesom det ogsaa yderligere er udtydet og forklaret af flere ærede Talere idag. Men nu siger det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther): det er jo netop ogsaa det Bedste saaledes at faa dem ind i Finansloven, thi saa kommer vi jo meget lettere og simplere til en Afgjørelse med Hensyn til disse Midler, og vi ville da ikke være saaledes hindrede, som vi desværre saa ofte ere, ved disse Lønningslove, — hvilke han ikke kunde betegne paa anden Maade end som en „Hæmsko“ for at naa frem paa den Bane, hvorpaa han nu vil føre an. Nu er der ganske rigtig en Bestemmelse i vor Grundlov, som gaar ud paa, at det er Noget, som skal afgjøres ved Lov, og jeg skal hertil føie, at efter de Erfaringer, som vi nu have haft i 20 Aar, i hvilke vi have afgjort saa mangfoldige Smaa-ting ved Lov, vilde det være noget af det mest Forbausende, om Spørgsmaalet om en saa stor og total Omvæltning af Forhold, der ere af en saadan finansiel Betydning og af en saa eiendommelig historisk Tilblivelse som dette, skulde blive afgjort ganske nemt og bekvemt ved en lille Tillægsbestemmelse paa Finansloven. Dette vilde ganske vist være høist overraskende, og i saa Fald kunde man i Sandhed sige, at vi vilde rutsche afsted uden Hæmsko. Men hvor besværlig end en saadan Hæmsko kan være ved visse Leiligheder, hvor det netop kunde være En om at gjøre hurtigt at komme til det Maal, som man specielt har i Aikterten, saa glædeligt er det dog, at der gives Hæmsko paa alle slags Veie, og saaledes ogsaa paa den konstitutionelle Vej. I saa Henseende har man altid haft meget tilovers for saadanne Hæmsko og saaledes ogsaa i vor Forsatning. Der er ganske rigtig der den Bestemmelse, at der er Noget som hører ind under Lovens Omraade i Modsetning til,

hvad der optages paa de aarlige Finanslove. Dette er en saadan Hæmsko, en meget respektabel Hæmsko og en høist ønskelig Hæmsko, og hvorfor det? Fordi man nemlig, da Grundloven blev given, ingenlunde ansaa det for at være det Bedste og Heldigste at naa dertil, at man havde en Forsamling, der altid skulde have den hele Afgjørelse, alt efter som Majoriteten i denne Forsamling nu kunde danne sig. Dette havde man netop særdeles meget imod, og derfor valgte man at faa to Thing istedetfor eet; man gik altsaa netop ud fra, at det andet Thing i visse Maader ogsaa kunde fungere som en Hæmsko, hvis der skulde komme en altsfor stærk Livlighed over det første Thing. Dette kan til visse Tider genere dette Thing, men det maa dog finde sig i, at denne Hæmsko grundlovmæssig er sat ind i Forsatningen. Jeg skal endnu tilføie, at det jo ogsaa har været Grundlovens Mening, at Regjeringen skal kunne udøve en vis hæmmende Indflydelse, hvor der er Anledning dertil, og saaledes ogsaa fungere som Hæmsko. Nu er det netop Tilfældet, at hvor Noget kommer frem, der skal afgjøres ved Lov, saa netop disse Midler og Kræfter deres tilborlige Indflydelse, men det er ligesaa sikkert, at man ved at gaa bort herfra og ved at gaa over til Bemærkninger paa Finansloven, der ere af en saadan Bestaffenhed og af en saadan Betydning, at de paa ingen Maade tillade denne Samvirken af de forskellige Kræfter, som efter Grundloven udkræves til Bedtagelsen af en Lov, vel vil kunne frigjøre sig fra disse forskellige Arter af Hæmsko, men at man ogsaa derved vil gaa bort fra Grundlovens Bestemmelse og Mening. Da jeg iøvrigt kun kan henholde mig til, hvad min ærede Kollega har udtalt med et saa fuldstændig Kjendskab til disse Forhold, som vel Noget er i Besiddelse af, skal jeg ikke videre dvæle ved dette Forhold til Grundloven, hvorimod det maaste maa være mig tilladt at fremsføre et Par Bemærkninger med Hensyn til denne Bestemmelses hele Forhold til den foreliggende Lov om Lønningerne for Geistligheden. Jeg skal nu bemærke, at jeg ganske lader Spørgsmaalet om Kirkens Eiendomsret ligge udenfor. Den